

Năm học 2019 - 2020 Môn: Tiếng Việt - Lớp 5 Phần
Độc hiểu (Thời gian làm bài: 40 phút)

Phần I. (7đ) Đọc – hiểu:

Đọc thầm bài văn sau:

BIỂN ĐẸP

Buổi sáng nắng sớm. Những cánh buồm nâu trên biển được nắng chiếu vào hồng rực lên như đàn bướm múa lượn giữa trời xanh.

Lại đến một buổi chiều gió mùa đông bắc vừa dừng. Biển lặng đỏ đục, đầy như mâm bánh đúc, loáng thoáng những con thuyền như những hạt lạc ai ai đem rắc lên trên.

Rồi ngày mưa rào. Mưa giăng giăng bốn phía. Có quầng nắng xuyên xuống biển óng ánh đủ màu: xanh lá mạ, tím phớt, hồng, xanh biếc,... Có quầng biển thâm xì, nặng trĩu. Những cánh buồm ra khỏi cơn mưa, ướt đầm, thẫm lại, khỏe nhẹ, bồi hồi, như ngực áo bác nông dân cày xong ruộng về bị ướt.

Có buổi sớm nắng mờ, biển bốc hơi nước, không nom thấy núi xa, chỉ một màu trắng đục. Không có thuyền, không có sóng, không có mây, không có sắc biếc của da trời.

Một buổi chiều lạnh, nắng tắt sớm. Những núi xa màu lam nhạt pha màu trắng sữa. Không có gió, mà sóng vẫn dờ dề đều đều, rì rầm. Nước biển dâng đầy, quánh đặc một màu bạc trắng, lặn tẩn như bột phấn trên da quả nhót.

Chiều nắng tàn, mát dịu. Biển xanh veo màu mảnh chai. Núi xa tím pha hồng. Những con sóng nhẹ nhẹ liếm lên bãi cát, bọt sóng màu buri đào.

Mặt trời xế trưa bị mây che lấp. Những tia nắng dát vàng một vùng biển tròn, làm nổi bật những cánh buồm duyên dáng như ánh sáng chiếu đèn sân khấu không lò đang chiếu cho các nàng tiên biển múa vui.

Thế đấy, biển luôn thay đổi màu tùy theo sắc mây trời. Trời xanh thắm, biển cũng thắm xanh như dâng cao lên, chắc nịch. Trời rải mây trắng nhạt, biển mơ màng dịu hơi sương. Trời âm u mây mưa, biển xám xịt nặng nề. Trời âm ỉ đông gió, biển đục ngầu giận dữ,... Như một con người biết buồn vui, biển lúc tẻ nhạt, lạnh lùng, lúc sôi nổi, hả hê, lúc đắm chiêu, gắt gỏng. Biển nhiều khi rất đẹp, ai cũng thấy như thế. Nhưng có một điều ít ai chú ý là: vẻ đẹp của biển, vẻ đẹp kì diệu muôn màu muôn sắc ấy phần rất lớn là do mây, trời và ánh sáng tạo nên.

(Vũ Tú Nam)

Dựa vào nội dung bài đọc trên, em hãy khoanh vào chữ cái đặt trước câu trả lời đúng hoặc làm theo yêu cầu:

Câu 1: Bài văn thuộc kiểu bài gì?

- A. Tả đồ vật B. Tả cây cối C. Tả cảnh D. Kể chuyện

Câu 2. Khi nào thì : "Biển lặng đỏ đục, đầy như mâm bánh đúc, loáng thoáng những con thuyền như những hạt lạc ai đem rắc lên trên." ?

- A. Buổi sớm nắng sáng. C. Buổi chiều gió mùa đông bắc vừa dừng.
B. Buổi sớm nắng mờ. D. Một buổi chiều nắng tàn, mát dịu.

Câu 3. Trong câu: "Những cánh buồm ra khỏi cơn mưa, ướt đầm thẫm lại, khỏe nhẹ, bồi hồi, như ngực bác nông dân cày xong ruộng về bị ướt." Hình ảnh " Những cánh buồm" được so sánh với hình ảnh "ngực bác nông dân" dựa vào đặc điểm nào để so sánh?

- A. Ướt đầm lại B. Bồi hồi C. Khỏe nhẹ D. Cả ba ý trên.

Câu 4. Câu: “Biển lặng đỏ đục, đầy như mâm bánh đúc, loáng thoáng những con thuyền như” Từ đồng âm với tiếng “đục ” trong từ “ đỏ đục” là:

A. Đục ngầu. B. Đục đẽo. C. Vẩn đục. D. Trong đục

Câu 5. Trong câu: “Những cánh buồm nâu trên biển được nắng chiếu vào hồng rực lên như đàn bướm múa lượn giữa trời xanh.”. Tiếng “cánh ” trong từ “cánh buồm” là không giống tiếng “cánh” trong từ :

A. Cánh điều B. Cánh hoa C. Cánh đồng D. Cánh én

Câu 6. Tìm các cặp từ trái nghĩa có trong câu sau :

Trời trong xanh, biển nhẹ nhàng, trời âm u, biển nặng nề.

Câu 7(1đ) Đặt câu để phân biệt hai từ đồng âm: đàn(chỉ số lượng đông)- đàn (một loại nhạc cụ)

Câu 8 (1đ) Trong các câu dưới đây, gạch dưới từ đồng được dùng với nghĩa gốc?

A. Dân làng tôi thường xới đất, tria **đỗ**, tra ngô.

B. Anh Khoa thi **đỗ** vào trường Đại học kinh tế.

C. Bãi **đỗ** xe hôm nay rất đông khách.

Câu 9 (1đ) Chúng ta phải làm gì để giữ bình yên cho trái đất?

II. ĐỌC THÀNH TIẾNG 3 điểm (Thời gian: 1 phút)

Học sinh bốc thăm đọc một đoạn văn hoặc thuộc một trong các bài từ tuần 1 đến tuần 9 sgk TV 5 tập 1 và trả lời 1 hoặc 2 câu hỏi về nội dung bài đọc.

PHẦN VIẾT

Phần III. (2 đ) Chính tả: (15 phút)

Nhớ viết bài: “ Tiếng đàn ba-la-lai-ca trên sông Đà” (Khổ thơ 2 và khổ thơ 3)

Phần IV. (8đ) Tập làm văn:25 phút)

Đề: Hãy tả ngôi trường thân yêu mà em đã gắn bó trong nhiều năm qua.

HƯỚNG DẪN CHẤM TIẾNG VIỆT

ĐÁP ÁN MÔN TIẾNG VIỆT (Phần đọc hiểu)

Câu	1	2	3	4	5	8
Đáp án	D	C	D	A	C	A

Câu 6: nhẹ nhàng/ nặng nề

Câu 7: - Đàn gà nhà em mới nở.

- Anh em chơi đàn rất hay.

.....

Câu 9: Để giữ bình yên cho trái đất chúng ta phải chống chiến tranh, chống nguyên tử, bom hạt nhân. Chỉ có hòa bình, tiếng hát, tiếng cười mới đem lại sự hòa bình và trẻ mãi không già của trái đất này.

PHẦN VIẾT

1.**Chính tả: (2điểm)**- Bài viết không mắc lỗi chính tả, chữ viết rõ ràng, trình bày đúng đoạn văn: 2điểm.

2.**Tập làm văn: (8điểm)**

-Đảm bảo các yêu cầu sau (8đ):

+ Viết được bài văn khoảng 15 câu trở lên đúng yêu cầu đề bài, đủ 3 các phần mở bài, thân bài, kết bài theo cấu tạo bài văn tả cảnh .

+ Viết đúng ngữ pháp,có ý miêu tả quang cảnh trường em, trình bày bài viết sạch sẽ.

- Tùy theo mức độ sai sót về ý, về diễn đạt và chữ viết, có thể chấm theo các mức khác nhau.